

Motion till riksdagen 2011/12:N312

av **Fredrik Malm (FP)**

Stockholm som tillväxtmotor

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om Stockholms möjligheter att fungera som tillväxtmotor för landet som helhet.

Motivering

Ofta framhålls Stockholms betydelse som motor för hela landets tillväxt. Trots detta behandlas Stockholm ofta styvmoderligt i statens satsningar. För att landets huvudstad ska kunna vara fortsatt attraktiva för företag och människor behövs rejäla förbättringar inom ett antal områden.

Företag som verkar och växer i Stockholm måste kunna säkerställa leverans av produkter och förflyttning av medarbetare. Infrastrukturen är oerhört ansträngd, med köer och tidsförlust som resultat. På grund av Stockholms strategiska läge är detta inte bara ett problem för dem som bor och verkar i staden utan också för företag och människor i hela landet som passerar regionen. Det finns därför all anledning för staten att ta ett ökat ansvar för en fungerande infrastruktur i huvudstaden.

Ett annat stort problem är boendesituationen som spiller över på många områden. Att bo i Stockholm är antingen oerhört dyrt och kräver att man kan ta den ekonomiska risk som en bostadsrätt kräver eller att man redan som ung ställt sig i bostadskö för att så småningom få ett hyreskontrakt. För många unga utan vare sig kapital eller kötid blir situationen ohållbar och man tvingas flytta till andra regioner. För företag som rekryterar ställer detta till problem. Nationellt behöver vi fundera över vad vi kan göra för att underlätta byggande och uthyrning av bostäder.

Det ställs stora krav på Stockholm att kunna konkurrera globalt. Stockholmsregionen lever alltmer av att exportera kvalificerad information byggd på kunskap. Forskning och utbildning i världsklass är därför absolut nödvän-

Fel! Okänt namn på

dig. Alliansen har under den gångna perioden genomfört rekordstora satsningar på forskningen och på forskningens infrastruktur, exempelvis SciLifeLab i Stockholm–Uppsala. Anslagen motsvarar nu 1 procent av BNP. Men ytterligare kan göras för att stärka såväl regionens som landets konkurrenskraft för att i sin tur stärka forskning och utveckling såväl inom akademi som i näringslivet.

Fungerande infrastruktur

Fungerande infrastruktur för flyg, väg, järnväg och hamnar i Stockholm är en förutsättning för transport, handel och tillväxt i hela landet. Förbättrade kommunikationer och kortare restider innebär också större arbetsmarknadsregioner, att tillgången till arbetskraft ökar och kompenserar till viss del för problemen på bostadsmarknaden.

I Stockholm är infrastrukturen eftersatt, vilket har lett till infarkt i trafiken. Det gäller inom både väg och järnväg, vilket i förlängningen också påverkar hamn- och flygtransporterna. Sedan vi i Alliansen tog över har Citybanan börjat byggas och förbifarten i Stockholm är beslutad. Ytterligare önskvärda satsningar är stärkt infrastruktur inom staden.

Den kollektiva pendlingen, både den som sköts av lokaltrafiken och den som sköts av SJ, måste fungera bättre – även vintertid. Därför är det bra att Alliansen nyligen lagt ytterligare pengar på drift och underhåll av spåren. I Stockholm har ett antal stora nyinvesteringar påbörjats eller planeras, men mer behövs. När det gäller tunnelbana och annan spårbunden trafik finns det flera växande områden i Stockholms läns kommuner där situationen kan förbättras. En god kvalitet i kollektivtrafiken är en förutsättning för att den ska kunna konkurrera med bilen. Att såväl järnvägstrafiken som busstrafiken konkurrerats ut är också ett steg mot större valfrihet och bättre kvalitet.

Också i en storstad som Stockholm är man beroende av den flexibilitet som bilen ger. Här kan dessutom tätheten underlätta satsningar på alternativa bränslen och klimatvänliga fordon. Vi i Folkpartiet liberalerna vill fortsätta satsa på klimatvänliga fordon och att miljöbilspremier ska vara teknikneutrala. Även inom vägområdet behövs investeringar. Sedan Essingeleden byggdes färdigt har Stockholmsregionen ökat i folkmängd med ungefär motsvarande Göteborgs kommuns befolkning. Likväl har ingen ny förbindelse tillkommit över de vatten som skiljer den norra och södra länshalvan från varandra. Öster om Slussen är alltså närmaste bro att finna i S:t Petersburg, västerut får man åka till Strängnäs för att via broar passera Mälaren utan att använda båt. I Stockholmsregionens centrala delar – landets viktigaste arbetsområde och rikets ekonomiska centrum – råder närmast total trafikinfarkt. Väl fungerande trafikleder till, från och genom Stockholmsregionen är en förutsättning för att den fullt ut ska kunna fylla rollen som tillväxtmotor i landet. Flera av dessa vägavsnitt är därför av riksintresse.

På lång sikt, när vi kommit ikapp när det gäller de stora problemen med eftersatt underhåll på befintliga vägar och järnvägar, vill vi inom Folkpartiet liberalerna investera i nya banor för höghastighetståg mellan storstäderna. Det

är såväl tidseffektivt som klimatsmart, särskilt i ett land som Sverige där en stor del av elen kommer från kärnkraft som är så gott som koldioxidneutral.

Bostadsmarknaden

Företags möjlighet att rekrytera, människors möjlighet att bo nära sina jobb – också de med lägre lönenivå – rörlighet och flexibilitet, inga av dessa krav är tillgodosedda på bostadsmarknaderna i Stockholm idag. Detta har bland annat uppmärksammats av Handelskammaren som föreslår att uthyrning i andra hand skattebefrias helt alternativt att man inför ett liknande system som i Norge där det är skattefritt att hyra ut upp till 50 procent av sin bostad, eller hela bostaden under en begränsad tid. I Norge har det lett till att många småhus byggts om eller byggts till för att fungera för två hushåll, vilket utökat antalet hyresbostäder i landet.

Förutsättningarna för att bygga fler hyreslägenheter i Stockholmsområdet måste också förbättras. Med dagens regler för hyressättning kan inte byggherren ta ut kostnaderna för nybyggda hyreslägenheter. Den som vill få i gång byggandet av hyreslägenheter måste se över systemet och tillåta en friare hyressättning för nyproducerade lägenheter.

Ett annat område som staten kan påverka är möjligheten att bygga såväl permanenta som tillfälliga bostäder, exempelvis studentbostäder, på statlig mark. Om kommunerna vet att staten har en positiv förhållning till att upplåta sådan mark underlättar det planeringen. Slutligen har bostadsbristen i Stockholmsregionen delvis förvärrats av att vissa kommuner i länet förlorar på att det byggs nya bostäder och att människor flyttar till kommunen. Bakgrunden är det kommunala utjämningsystemet. Sådana effekter kan aldrig försvaras.

Forskning och företagande

Hittills har Sverige dragit nytta av globaliseringen. Gamla marknader har växt. Nya har öppnats. Våra internationella företag har kunnat flytta tillverknings till länder med lägre kostnad samtidigt som vi i hög grad lyckats behålla ledning och forskning på hemmaplan. Men verkligheten är obarmhärtig. Företag bedriver sin forskning och utveckling i de länder som ger bästa möjliga tillgång till kunskap och där investeringsklimatet är gott. FoU-satsningar kan snabbt omprioriteras och flyttas. Stora företags FoU-verksamhet utgör dessutom basen för många mindre kunskapsintensiva företag, vilket är särskilt viktigt i Stockholm.

Satsningarna i höstens budgetproposition på utökade möjligheter för företag att göra avdrag för forsknings- och utvecklingskostnader, flexiblare expertskatt och skattereduktion för gåvor till vetenskaplig forskning är i detta sammanhang oerhört positivt. Det innebär att vi i Folkpartiet har kunnat pricka av tre av våra fyra prioriterade frågor för att Sverige ska fortsätta vara ett spjutspetsland. Återstår gör vårt önskemål om ett riskkapitalavdrag. Det är

Fel! Okänt namn på

en skattereduktion för privatpersoner som investerar i aktier och har utretts av Skatteincitamentsutredningen. Det fanns dock flera oklarheter i utredningens förslag. Frågan måste därför utredas vidare för att hitta en utformning som ser till att avdraget ökar investeringarna i svenska verksamheter samtidigt som det uppfyller EG-rättens krav att inte diskriminera företag från andra EES-länder. Den brittiska modellen innebär att investeringar i alla företag i EES-området omfattas men att den verksamhet som investeringen ska användas till ska ske i Storbritannien.

Med Folkpartiet vid rodret har de statliga forskningsanslagen höjts med rekordbelopp. Sverige är en framstående forskningsnation, men för att behålla den positionen krävs fortsatta satsningar. Ett område som behöver ses över är kontaktytorna mellan forskningen och näringslivet. Handelskammaren har påpekat att organisationsformen inom de statliga universiteten och högskolorna påverkar, vilket är något man skulle kunna titta lite närmare på.

Stockholm den 4 oktober 2011

Fredrik Malm (FP)